

Protocol Gastouderopvang & COVID-19

versie 18-10-2021

Dit protocol is opgesteld door de Brancheorganisatie Kinderopvang, de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang en de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang, BOinK, in samenspraak met SZW en in afstemming met Voor Werkende Ouders en FNV. Het protocol dient als handreiking voor de kinderopvangsector bij het werken in tijden van COVID-19 en vormt een vertaling van de richtlijnen van het RIVM naar de specifieke situatie van de kinderopvang.

Het RIVM heeft een [Generiek kader Kinderopvang en scholen \(0-12 jaar\)](#) opgesteld waarin de maatregelen van de Rijksoverheid en de adviezen van het OMT en het RIVM voor kinderopvang en onderwijs om de verspreiding van COVID-19 zoveel mogelijk te voorkomen worden gebundeld. In dit protocol Kinderopvang zijn de maatregelen opgenomen zoals die gelden voor de kinderopvang, de adviezen uit het Generiek Kader zijn in dit protocol verwerkt.

Algemene maatregelen

De gastouderopvang is regulier geopend. De laatste versie van de adviezen van het RIVM zoals opgenomen in het [Generiek kader Kinderopvang en scholen \(0-12 jaar\)](#) is het uitgangspunt van alle maatregelen, aangepast voor de kinderopvangsector. De volgende algemene maatregelen zijn van kracht en nemen gastouders in acht:

Afstand houden

- De 1,5 meter afstandsregel is per 25-09-2021 niet meer verplicht.

Hygiënevoorschriften

- Zorg dat zowel jijzelf als kinderen een goede handhygiëne kunnen aanhouden. Zorg voor water en zeep. Faciliteer het handen wassen in ieder geval: bij aankomst op opvang, na het buiten spelen, voor het (klaarmaken van) eten, na toiletbezoek, na contact met dieren en bij vieze of plakkerige handen. Een alternatief voor handen wassen met water en zeep kunnen reinigingsdoekjes voor de handen zijn. [Zie ook.](#)
- Communiceer over de hygiënemaatregelen en laat iedereen deze zo nauwkeurig mogelijk opvolgen: zit niet met je handen aan je gezicht, schud geen handen, hoest of nies in je elleboog en gebruik papieren zakdoekjes om je neus te snuiten en gooi deze daarna weg.
- Zorg voor instructies om de (jongere) kinderen te helpen met het goed leren handen wassen en hoest- en nieshygiëne aan te houden.

- Maak handcontactpunten zoals deurklinken, touchscreens (die meerdere personen aanraken) en andere materialen meerdere keren per dag schoon met schoonmaakdoekjes of met water en zeep (bijvoorbeeld allesreiniger).
- Zorg voor voldoende (hand)zeep en papieren handdoekjes bij een toilet.
- Maak na iedere werkdag de ruimtes waar je de kinderen opvangt goed schoon.

Jij bent als gastouder verantwoordelijk voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen.

Maak je handen schoon met water en zeep. Zo kun je ziekteverwekkers verwijderen. Handenwassen werkt het beste bij de preventie van besmetting. Wees terughoudend met het gebruik van handdesinfectiemiddelen bij kinderen vanwege het gevaar van vergiftiging door inname van deze middelen.

Ventilatie en binnenklimaat

Zorg voor voldoende ventilatie door of ramen op een kier te zetten, of via roosters of kieren, of met mechanische ventilatiesystemen. Lucht de ruimtes waar de kinderen verblijven elke dag regelmatig. Doe dat niet als er meerdere mensen in de ruimte aanwezig zijn. Doe dit bijvoorbeeld vóór aankomst van de kinderen of tijdens het buitenspelen door de ramen en deuren 10 à 15 minuten tegenover elkaar open te zetten.

Besmetting op locatie

In het geval van een positieve besmetting onder gastouders of kinderen op een locatie wordt de GGD geïnformeerd door de gastouder. Wanneer een persoon (kind of gastouder) positief is getest voert de GGD bron- en contactonderzoek (BCO) uit, zowel buiten als binnen de gastouderopvang/school. De GGD komt, indien van toepassing, met adviezen of neemt de regie in de te nemen maatregelen.

Het opstellen van een handelingsperspectief, zoals bekend bij de reguliere kinderopvang, geldt niet voor gastouders. Wel kan het zo zijn dat een locatie voor gastouderopvang tijdelijk moet sluiten als gevolg van de quarantaineregels bij een besmetting, op de locatie.

Maatregelen voor kinderen

Het thuisblijf- en testbeleid en het 'snottebellenbeleid' is voor alle kinderen van 0-12 jaar gelijk. Dit betekent dat:

1. Kinderen van 0-12 jaar mogen wel naar de opvang:

- Met verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en/of keelpijn).
- Als ze af en toe hoesten.
- Met bekende chronische luchtwegklachten, astma of hooikoorts zonder koorts en/of benauwdheid.
- Bij ontstaan van nieuwe klachten passend bij COVID-19 minder dan 8 weken na de eerste ziektedag (of testdatum bij een asymptomatisch infectie) van een bevestigde SARS-CoV-2-infectie. [Zie hiervoor de richtlijn.](#)

Kinderen van 0-4 jaar mogen wel naar de opvang als zij een huisgenoot (categorie 1) of nauw contact (categorie 2) zijn van iemand met COVID-19. De quarantaineregels voor deze kinderen zijn per 15 oktober komen te vervallen. Tijdens de 10 dagen na het contact met de besmettelijke persoon is het advies om contact met personen met een verhoogd risico op ernstig verloop van COVID-19 te vermijden en om bij het ontstaan van (milde) klachten thuis te blijven en te testen via de GGD.

Kinderen mogen niet naar de opvang en moeten thuisblijven bij verergering van deze klachten met hoesten, koorts en/of benauwdheid, of als zij getest gaan worden en/of in afwachting zijn van het testresultaat. Ook mogen kinderen met milde verkoudheidsklachten niet naar de opvang als de klachten zich ontwikkelen nadat zij in contact zijn geweest met een op COVID-19 positief getest persoon. Dit geldt voor zowel immuun beschouwde als niet-immuun beschouwde personen.

[Zie voor meer informatie over COVID-19 en kinderen](#) [Zie voor de handreiking van het RIVM bij neusverkouden kinderen](#)

Voor het bepalen of een (verkouden) kind naar de kinderopvang/school mag, kan je gebruik maken van de beslisboom. [Zie hier](#). De beslisboom is een vertaling van de regels van het RIVM. Deze is opgesteld door BOInK en AJN in samenwerking met het RIVM.

2. Thuisblijfregels voor kinderen:

Kinderen moeten thuisblijven als zij:

- Worden getest; het kind blijft thuis totdat de uitslag bekend is.
- Een quarantaineadvies hebben na terugkomen uit het buitenland, [zie: Quarantaine Reischeck Rijksoverheid](#).

Kinderen van 4 jaar en ouder moeten thuisblijven als zij:

- Een huisgenoot met Covid-19 hebben, behalve als het kind een immuun beschouwd contact is*.

Een kind van 4 jaar en ouder met een huisgenoot met Covid-19 moet:

- In quarantaine van 10 dagen na het laatste contactmoment met de besmettelijke persoon.
- Testen op dag 5 (bij een negatieve testuitslag mag het kind uit quarantaine).
- Testen bij klachten.

* Een kind wordt als immuun beschouwd als een kind minder dan 6 maanden geleden een bevestigde SARS-CoV-2 infectie heeft doorgemaakt. Een immuun beschouwd contact hoeft niet in quarantaine. Wel geldt het advies om te testen bij klachten en om te testen op dag 5 indien zij een huisgenoot hebben met COVID-19. Zie voor alle thuisblijf- en testadviezen voor kinderen het [BCO protocol](#) en de [Handreiking contact- en uitbraakonderzoek COVID-19 bij kinderen \(0 t/m 12 jaar\)](#).

3. Testbeleid kinderen:

Alle kinderen van 0-12 jaar met klachten passend bij COVID-19 kunnen getest worden. In de volgende gevallen wordt testen van kinderen 0-12 jaar in ieder geval dringend geadviseerd:

- Het kind heeft naast verkoudheidsklachten ook koorts en/of is benauwd en/of hoest (meer dan incidenteel). Hierbij geldt: het kind laat zich testen en mag in principe bij een negatieve testuitslag weer naar de opvang.
- Het kind is ernstig ziek – adviseer ouders in die gevallen contact op te nemen met de huisarts; die kan adviseren om het kind te laten testen.
- Het kind heeft klachten die passen bij Covid-19 én is een huisgenoot (categorie 1-contact) van iemand die Covid-19 heeft.
- Het kind heeft klachten die passen bij Covid-19 (ook milde verkoudheidsklachten) én is een nauw contact of een overig contact (een categorie 2, of een categorie 3-contact op school of opvang) van iemand die Covid-19 heeft.
- De GGD het testen adviseert omdat het kind deel uitmaakt van een uitbraakonderzoek.

Als een kind niet getest wordt:

Een kind dat naast verkoudheidsklachten ook koorts heeft en/of benauwd is en/of hoest, en dat niet is getest, mag weer naar de kinderopvang of school als het 24 uur volledig klachtenvrij is. In het geval van aanhoudende milde klachten* mag het kind weer naar de kinderopvang of school na 7 dagen nadat de klachten zijn begonnen, tenzij er nog een quarantaine-advies geldt.

*Hieronder vallen verkoudheidsklachten (zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn) en af en toe hoesten.

Zelftesten zijn minder betrouwbaar dan een PCR of antigeen test die door een professional wordt afgenomen. Een zelftest bij klachten is géén vervanging van een professioneel afgenomen PCR of Antigeen test bij de GGD. Een positieve zelftest moet daarom altijd bevestigd worden met een professioneel afgenomen PCR of Antigeen test bij de GGD.

[Zie voor het testbeleid.](#)

Maatregelen voor ouders

De gastouder kan een aantal maatregelen nemen die door de ouders in acht moet worden genomen. Informeer ouders hierover. Onderstaand de belangrijkste maatregelen.

1. Organisatie van breng- en haalmomenten.

Ouders en externen mogen (weer) op de locatie komen. Houders kunnen aanvullende maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat het betreden van de locatie veilig kan plaatsvinden.

2. Ouders mogen niet naar de opvang in de volgende situaties:

- Een ouder mag kinderen niet zelf halen of brengen als er sprake is van corona-gerelateerde klachten en/of als de betreffende ouder wacht op de testuitslag.
- Als de testuitslag negatief is, mag de ouder wel weer brengen en halen.
- Als de testuitslag positief is of de ouder nog in quarantaine zit, mag de ouder het kind niet brengen en halen.
- Voor ouders die terugkeren uit een verblijf in het buitenland kan aan de hand van de quarantaine reischeck bekeken worden of quarantaine nodig of verplicht is, [zie hier](#).

Bij het bron- en contactonderzoek (BCO) wordt een persoon als immuun voor SARS-CoV-2 beschouwd als deze:

- 14 dagen of langer geleden een vaccinatieserie heeft afgerond* OF
- 14 dagen of langer geleden 1 vaccinatie heeft gekregen na een doorgemaakte SARS-CoV-2-infectie OF
- 28 dagen of langer geleden het Janssen-vaccin heeft gekregen OF
- COVID-19 heeft doorgemaakt minder dan 6 maanden geleden.

Dit geldt in het kader van BCO voorlopig ook voor immuungecompromitteerde personen, totdat er specifiekere adviezen geformuleerd kunnen worden voor patiëntencategorieën waarbij vaccinatie onvoldoende beschermen effect blijkt te hebben.

Iedereen die niet voldoet aan de criteria van immuun, wordt als niet immuun beschouwd.

Maatregelen voor gastouders

Voor gastouders gelden de volgende regels:

Testbeleid

Iedereen kan zich met corona-gerelateerde klachten laten testen in de GGD teststraat. Het gaat om (milde) klachten als:

- Hoesten;
- Verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn), verhoging tot 38 graden of koorts (vanaf 38 graden).
- Benauwdheid.
- Plotseling verlies van reuk en/of smaak.

Een gastouder ontvangt in afwachting van de testuitslag geen kinderen of andere volwassenen thuis.

[Zie voor het maken van een corona testafspraak.](#)

Voorrang bij teststraat GGD:

Gastouders kunnen met voorrang getest worden bij de teststraat van de GGD. Zij kunnen met een voorrangsverklaring contact opnemen met het prioriteitsnummer van de GGD. [Meer informatie hierover is hier beschikbaar.](#)

Testuitslag

Negatief: Indien de test negatief is, kan de gastouder weer aan het werk met in achtneming van algemene maatregelen.

Positief: Indien de test positief is, moet de gastouder ten minste 7 dagen thuisblijven en uitzieken. Als daarna de klachten ook ten minste 24 uur helemaal weg zijn, mag de gastouder weer aan het werk. In geval van een positieve besmetting van een gastouder, wordt er dus geen opvang geboden. De gastouder informeert de ouders. In geval van besmetting van een vraagouder of een kind, treden de 'Thuisblijfregels voor kinderen' in werking.

Als een gastouder zich zonder klachten laat testen op COVID-19 en positief test, blijft het personeelslid/gastouder in ieder geval tot 5 dagen na testafname in isolatie. Huisgenoten en nauwe contacten die als niet-immuun worden beschouwd gaan in quarantaine, uitgezonderd de gastkinderen van 0-12 jaar. Als de gastouder na 5 dagen nog klachtenvrij is, mag zij uit isolatie. Als de gastouder binnen de 5 dagen na testafname klachten krijgt, blijft deze persoon langer in thuisisolatie. De niet-immune huisgenoten moeten thuis in quarantaine tot 10 dagen na het laatste risicocontact, maar kunnen zij op dag 5 een test doen en na een negatieve testuitslag uit quarantaine.

Een persoon die niet-immuun is en asymptomatisch, moet 72 uur in isolatie en mag daarna weer uit isolatie (tenzij hij klachten ontwikkelt). De huisgenoten hebben wel de quarantaine van 10 dagen, met de mogelijkheid om dit te verkorten tot 5 met een test.

Preventief zelftesten

Pedagogisch medewerkers en gastouders kunnen zichzelf (vrijwillig) twee keer per week testen op het coronavirus, zonder dat daar een directe aanleiding toe is. Een positieve zelftestuitslag moet altijd bevestigd worden met een professioneel afgenomen PCR of Antigeen test bij de GGD. [Meer informatie is beschikbaar op de website.](#)

Huisgenoten met klachten

- Als iemand in het huishouden van een gastouder die bij de vraagouder thuis werkt (nanny) naast milde coronaklachten ook koorts (38°C of hoger) en/of benauwdheidsklachten heeft blijft de gastouder thuis*. Als de testuitslag negatief is, mag er weer gastouderopvang bij de vraagouder thuis plaatsvinden.
- Bij gastouderopvang in eigen huis geldt: de gastouder mag opvang blijven bieden als de huisgenoot (vanaf 4 jaar of ouder) verkoudheidsklachten heeft en deze huisgenoot niet in dezelfde ruimte verblijft/aanwezig is als vraagouders en de kinderen die worden opgevangen door de gastouder. Als de eigen kinderen van de gastouder van 0 tot 4 jaar verkoudheidsklachten hebben, mag de gastouder op reguliere wijze opvang blijven bieden. Als een huisgenoot (ongeacht welke leeftijd) van de gastouder koorts (38°C of hoger) en/of benauwdheidsklachten heeft, kan er géén opvang worden geboden.
- Als een huisgenoot van de gastouder in quarantaine moet omdat uit bron- en contactonderzoek is gebleken dat de huisgenoot in nauw contact (dat wil zeggen minimaal 15 minuten cumulatief (dus allen minuten bij elkaar opgeteld) in 24 uur binnen 1,5 meter afstand) is geweest, kan de opvang doorgang vinden, mits de huisgenoot niet in dezelfde ruimte verblijft/aanwezig is als de vraagouders en de kinderen die worden opgevangen door de gastouder.
- Als iemand in het huishouden van de gastouder getest is voor COVID-19 en een positieve testuitslag heeft, dan zijn de adviezen van de GGD over de te nemen maatregelen leidend. Gastouders/en andere huishoudcontacten die als niet-immuun worden beschouwd moeten dan thuis in quarantaine blijven tot en met 10 dagen na het laatste risicocontact met de besmette huisgenoot. Er kan dan géén gastouderopvang worden geboden.
- Als de huisgenoot positief getest is en strikte zelfisolatie is mogelijk, dan kunnen de huisgenoten als zij zelf geen klachten hebben ontwikkeld zich vanaf de 5e dag na het laatste risicovolle contact met de besmette persoon laten testen. Als de testuitslag negatief is, dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.
- Als strikte zelfisolatie niet mogelijk is, moeten gastouders minimaal in quarantaine blijven tot en met 10 dagen nadat de huisgenoot met COVID-19 uit isolatie mag. Vanaf de 5e dag kan getest worden op COVID-19. Als de testuitslag negatief is, dan hoeft het de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden.
- Als de huisgenoot van de gastouder positief is getest en de gastouder als immuun wordt beschouwd, mag de gastouder opvang bieden bij de vraagouder thuis, mits de gastouder geen klachten heeft ontwikkeld.

[Zie voor informatie.](#)

Risicogroepen

Gastouders die in een risicogroep vallen of met gezinsleden die in een risicogroep vallen ([risicogroep is conform de RIVM lijst, zie COVID-19 | LCI richtlijnen](#)), kunnen niet worden verplicht te werken.

Zwangere gastouders

Gastouders die zwanger zijn, worden geadviseerd vanaf het laatste trimester (vanaf week 28) alleen werkzaamheden uit te voeren waarbij het lukt om 1,5 meter afstand van anderen te houden, dus ook van kinderen in de leeftijd 0-13 jaar.

[Zie voor meer informatie.](#)

Ook voor bovenstaand advies geldt dat het geen wetgeving is, maar een advies. Als gastouder ben je zelfstandig ondernemer en staat het je dus vrij om zelf te beslissen over jouw situatie en in hoeverre je dit advies wil overnemen.

Reisadvies

Voor gastouders die terugkeren uit een verblijf in het buitenland kan aan de hand van de quarantaine reischeck bekeken worden of quarantaine geadviseerd wordt of verplicht is [zie: Quarantaine Reischeck Rijksoverheid](#).

Gebruik mondneuskapje

Gastouders die kinderen vervoeren in een auto/personenbusje dragen een mondkapje.

Bron- en contactonderzoek of CoronaMelder

Als uit bron- en contactonderzoek of de CoronaMelder app is gebleken dat een gastouder in contact is geweest met een besmette persoon, gaat de gastouder die als niet-immuun wordt beschouwd in quarantaine. De gastouder kan zich laten testen op COVID-19 vanaf de 5e dag na het laatste risicovolle contact met de besmette persoon. Ook als de gastouder geen klachten heeft. Is de uitslag negatief? Dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.